

Ansökan om fridlysning av ett naturminnesmärke

Bygg- och miljönämnden 12.06.2024 § 90
347/11.02.05/2024

Beredare

Ledande miljövärdinspektör Päivi Paavilainen, tfn 040 627 7470
Planläggare Charlotte Koivisto, tfn 040 488 5906
fornamn.efternamn@pargas.fi

■■■■ har 18.4.2024 lämnat en ansökan till Pargas stad om fridlysning av två lönnar på fastigheten 445-4-2-2 som ett naturminnesmärke enligt 95 § i naturvårdslagen (9/2023).

Enligt 95 § i naturvårdslagen kan ett träd, en dunge, ett flyttblock eller en annan motsvarande naturformation som på grund av sin skönhet, sällsynthet, betydelse i landskapet, sitt vetenskapliga värde eller av någon annan motsvarande anledning kräver särskilt skydd fridlysas som naturminnesmärke. Enligt 3 mom. i paragrafen fattas beslut om fridlysning av ett naturminnesmärke i ett privatägt område av kommunen på ansökan av områdets ägare eller med ägarens samtycke. Ett fridlyst naturminnesmärke får inte skadas eller förstöras.

I enlighet med förvaltningsstadgan i Pargas stad beslutar bygg- och miljönämnden om uppgifter som enligt naturvårdslagen hör till kommunen.

Lönnarna ligger på fastigheten 445-4-2-2 i Tegelhagen i Pargas och växer intill fastighetsgränsen. På fastigheten ligger även ett skyddat torp med gårdstun som i den gällande detaljplanen utfärdats bestämmelsen "Växtligheten och anläggningar som stödmurar och brunnar på tomten bör bevaras".

Enligt ansökan är lönnarna stora, ca 100 år gamla och deras betydelse i landskapet i den historiska kyrkomiljön är ytterst stor. Motiveringen för fridlysning och att inrätta ett naturminnesmärke är enligt ansökan lönnarnas landskapsmässiga värde mitt emot begravningsplatsen.

Trädgårdsrådet Aarno Kasvi har enligt ansökan besökt platsen och bekantat sig med lönnarna och konstaterat följande om träden i fråga: "träden i kyrkomiljön är landskapsmässigt ytterst värdefulla och ska bevaras, fastän de växer på en privat tomt". Lönnarna kan i gynnsamma förhållanden bli upp till 200 år gamla.

På grannfastigheten 445-4-2-3 har år 2024 pågått byggande av ett staket vid fastighetsgränsen och ägaren av fastigheten 445-4-2-2 har till byggnadstillsynen, planläggningen och miljövärden i Pargas stad uttryckt sin oro över att lönnarna kan skadas med anledning av grävarbetet i samband med staketbygget.

Planläggningschefen, planläggaren och ledande miljövärdinspektören förrättade 15.5.2024 en syn av lönnarna från Kyrkoespeladens sida. Enligt uppgifter från byggnadstillsynen ska på grannfastigheten samma dag ha förrättats en syn där man kom överens om att grävarbeten inte utförs närmare lönnarna än i nuläget. Avståndet mellan lönnarna och schaktet på grannfastigheten är okulärt uppskattat ca 1–2 meter.

Bilaga

Ansökan

Kompletterande material

Fotografier

Föredragande

Ledande miljövårdsinspektör Päivi Paavilainen, tfn 040 627 7470
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Bygg- och miljönämnden beslutar att lönnarna som avses i ansökan inte fridlyses som naturminnesmärke enligt 95 § i naturvårdslagen.

Motivering till beslutet:

Detaljplanen för området (godkänd 20.5.2003) har upprättats för att förstärka de historiska värdena och miljövärdena i området och samtidigt möjliggöra utveckling av området. Fastigheten 445-4-2-2 har i planen anvisats som ett kvartersområde för fristående småhus där miljön bevaras (AO/s-14). I bestämmelsen sägs bland annat att växtligheten och anläggningar som stödmurar och brunnar på tomten bör bevaras. Området är också en del av den byggda kulturmiljön av riksintresse (RKY) vid Pargas kyrka och i Gamla Malmen. Träd med betydelse i landskapet har identifierats både i Tegelhagen och Kyrkomalmen i samband med planläggningsarbetet och i planerna har träd med betydelse i landskapet anvisats den separata skyddsbeteckningen "Träd som ska skyddas". De två lönnarna som är föremål för ansökan har inte anvisats en separat skyddsbeteckning. I närområdet växer rikligt med motsvarande lönnar och andra trädslag som inte heller skyddats separat i detaljplanen. Denna gamla bebyggelse i Pargas är generellt mycket lummig och i stadsbilden finns rikligt med stora träd som till sina landskapsmässiga värden och ålder motsvarar de två lönnar som avses i ansökan. Således kan inte dessa två lönnar anses uppfylla definitionen i 95 § i naturvårdslagen eller i sin omgivning inneha någon särskild ställning enligt naturvårdslagen i förhållande till andra träd i området.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Sökanden, byggnadstillsynen, planläggningsenheten